

ETICKÝ KÓDEX

Etický kódex predstavuje súhrn politík a zásad, ktoré vyjadrujú základné hodnoty Karpatskej nadácie a jej organizačnú kultúru, vzťahujúce sa na členov/členky orgánov nadácie (správna rada, dozorná rada, správca/správkyňa) a členov/členky poradných orgánov nadácie (hodnotiace komisie programov), stálych a ad hoc komisií vytváraných za účelom rozhodovania v rámci činností nadácie, udeľovania finančnej podpory alebo inej podpory tretím stranám ako aj pracovníkov/pracovníčky nadácie. Pracovníkom/pracovníčkou nadácie sa rozumie osoba, s ktorou má nadácia pracovno-právny alebo obdobný vzťah prípadne s ním/ňou spolupracuje pravidelne alebo príležitostne.

V prípade, keď na tento Etický kódex odkazuje zmluva uzatvorená medzi Karpatskou nadáciou a iným subjektom (napríklad programoví partneri, osoby, ktorým sa poskytujú granty), vzťahuje sa Etický kódex aj na takéto tretie osoby, ktoré sa ho zmluvne zaviazali dodržiavať.

Etický kódex je súčasťou organizačného poriadku (OP) nadácie a na rozdiel od ostatných častí OP je verejne prístupným dokumentom. Porušenie Etického kódexu môže viesť k vylúčeniu z orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií, alebo k rozviazaniu pracovného vzťahu – rozviazaniu pracovného pomeru so zamestnancom/zamestnankyňou nadácie resp. ukončeniu iného zmluvného vzťahu.

Etický kódex sa skladá z:

1. Pravidiel predchádzania konfliktu záujmov:

- Definícia konfliktu záujmov
- Politiky nestrannosti a nezaujatosti
- Politiky prijímania darov
- Princípov partnerstva
- Politiky neutrality
- Politiky rovnosti príležitostí a nediskriminácie

2. Protikorupčnej politiky

3. Politiky nulovej tolerancie voči sexuálnemu obťažovaniu

4. Politiky zodpovednosti za budúcnosť

5. Postupu nadácie vo veciach porušenia Etického kódexu

Karpatská nadácia sa hlási k princípom čestnosti a férovosti pri napĺňaní svojho poslania a pri realizácii všetkých svojich aktivít.

Pravidlá predchádzania konfliktu záujmov

Tieto pravidlá sa vzťahujú na všetkých členov/členky orgánov nadácie ako aj stálych a dočasných poradných orgánov vytváraných za účelom rozhodovania v rámci činností nadácie, udeľovania finančnej podpory alebo inej podpory tretím stranám ako aj na pracovníkov/pracovníčky nadácie.

DEFINÍCIA KONFLIKTU ZÁUJMOV

Konflikt záujmov je situácia, v ktorej sa môže ocitnúť ktorýkoľvek člen/členka orgánov nadácie, pracovník/pracovníčka a dobrovoľník/dobrovoľníčka nadácie či člen/ka hodnotiacej komisie programu alebo inej stálej či ad hoc komisie, zapojením sa do aktivít nadácie. V záujme predchádzaniu takýmto situáciám a tiež v záujme stanovenia jasných pravidiel pri ich identifikácii a posudzovaní je prijímaná táto politika. Jej účelom je poskytnúť jasnú definíciu konfliktu záujmov, sankcie za jej nedodržovanie ako aj stanovenie krokov pri riešení situácie, v ktorej ku konfliktu záujmov došlo.

Konflikt záujmov pre účely tohto Etického kódexu znamená skutočný alebo potenciálny rozpor medzi verejnoprospešným účelom nadácie a súkromným záujmom osoby, ktorá sa podieľa na jej činnosti, ktorý je spôsobilý negatívne ovplyvniť konanie osoby pri výkone jej činností pre nadáciu, najmä zabezpečiť osobe konajúcej v konflikte záujmov, jej blízkej osobe alebo inej osobe neoprávnený prospech na úkor verejnoprospešného účelu nadácie.

Politika nestrannosti a nezaujatosti

1. Členmi/členkami orgánov nadácie môžu byť výlučne osoby, ktoré nemajú nijaké osobné materiálne záujmy v programoch podporovaných nadáciou. Vo výnimočných prípadoch, keď sa rozhoduje o podpore projektu, v ktorom má člen/ka orgánov nadácie osobný záujem, nezúčastňuje sa rozhodovania a rozhodnutie musí schváliť správna rada nadácie, ktorá je o konflikte záujmov včas a riadne informovaná.
2. Členovia/členky orgánov nadácie, poradných orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií, pracovníci/pracovníčky nadácie a im blízke osoby a organizácie, v ktorých majú trvalý pracovný alebo iný obdobný vzťah, alebo pre ktoré pracujú ako dodávatelia/dodávateľky služieb na základe zmluvy, nemôžu nadáciu požiadať o grant.
3. Členovia/členky poradných orgánov (hodnotiacich komisií) nadácie a im blízke osoby a organizácie, v ktorých sú v trvalom pracovnom pomere alebo obdobnom vzťahu, alebo pre ktoré pracujú ako dodávatelia/dodávateľky služieb na základe zmluvy, nemôžu požiadať o grant z programu, kde sú členmi/členkami poradného orgánu. Tieto osoby nie sú vylúčené zo žiadosti o grant z iného programu nadácie.
4. Členovia/členky orgánov nadácie a pracovníci/pracovníčky nadácie nemôžu mať finančný ani iný materiálny príjem z udelených grantov.
5. Členovia/členky orgánov nadácie, členovia/členky poradných orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií, pracovníci/pracovníčky nadácie a im blízke osoby, ktorí sú a) dobrovoľnými členmi/členkami inej mimovládnej organizácie a zároveň, b) nemajú finančný alebo iný materiálny prospech z grantov udelených z programov nadácie pre tieto organizácie, nie sú v konflikte záujmov v nadácii v prípade, ak sa tieto organizácie uchádzajú o grant. Títo sú však povinní o tejto skutočnosti informovať príslušný rozhodovací orgán a na rozhodovaní sa sami nezúčastňujú.
6. V prípade, že nadácia využíva služby organizácie/firmy, ktorú vlastní alebo spoluvlastní člen/ka orgánov nadácie, pracovník/pracovníčka organizácie alebo blízka osoba, musí byť táto spolupráca pre nadáciu výhodná, či už finančne alebo kvalitou či špecifickosťou služieb, a táto skutočnosť musí byť podložená prieskumom trhu resp. získaním aspoň 1 alternatívnej ponuky. Každý takýto prípad prehodnocuje riaditeľ/ka nadácie a v sporných prípadoch požiada o rozhodnutie dozornú radu a/alebo správnu radu nadácie.
7. Členovia/členky orgánov nadácie, poradných orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií, ktorí sa podieľajú na rozhodovacích a kontrolných procesoch vo vzťahu ku grantom a iným schémam pomoci, sú povinní používať na komunikáciu s potenciálnymi alebo existujúcimi uchádzačmi o granty len na to určené štandardné komunikačné kanály, a vyhnúť sa takej komunikácii s potenciálnymi alebo existujúcimi uchádzačmi o granty, ktorá by mohla zakladať pochybnosti o ich nestrannosti a nezaujatosti.

Politika prijímania darov

PRIJÍMANIE DAROV PRE NADÁCIU

Karpatská nadácia zostavuje svoj ročný rozpočet z darov fyzických a právnických osôb, grantov od vládnych a mimovládnych inštitúcií, asignácie % z dane fyzických a právnických osôb, príjmu z realizácie niektorých aktivít a príjmu zo závetov. Okrem finančných príjmov prijíma nadácia od svojich darcov/darkýň a podporovateľov/podporovateľiek nefinančné formy podpory vo forme produktov a služieb poskytovaných pro bono.

Nadácia neprijíma finančnú podporu a prostriedky, ktoré:

- by ohrozovali jej nezávislosť, nestrannosť alebo ju odklonili od jej poslania,
- mohli poškodiť jej dobré meno a/alebo hodnotovú integritu,
- by mohli vyvolať konflikt záujmov,
- nie je možné overiť a vyvolávajú pochybnosti o ich pôvode či spôsobe ich nadobudnutia.

Nadácia neprijíma finančnú podporu a prostriedky od:

- politických strán, hnutí či kandidátov,
- subjektov (organizácií a/alebo osôb), ktoré vykonávajú protiprávnu činnosť, prípadne závažným spôsobom a preukázateľne porušujú platnú legislatívu,
- subjektov, ktoré vykonávajú činnosť ohrozujúcu alebo poškodzujúcu demokratický systém, právny štát, ľudské práva, zdravie ľudí alebo životné prostredie,
- subjektov, ktoré podnikajú neeticky alebo korupčne alebo majú takúto reputáciu,
- subjektov, ktoré vedome a cielene podporujú tvorbu a šírenie konšpirácií, hoaxov, dezinformácií a iného spoločensky škodlivého obsahu,
- subjektov, ktoré vedú aktívnu kampaň proti mimovládny neziskovým organizáciám a občianskej spoločnosti,
- subjektov, ktorých výrobnou a obchodnou činnosťou sú zbrane, úžera, pornografia prípadne iný spoločensky neprijateľný predmet podnikania alebo činnosti,
- subjektov, na ktoré sa vzťahujú sankcie Slovenskej republiky, Európskej únie a/alebo OSN.

Nadácia veľmi citlivo zvažuje spoluprácu s podnikateľskými subjektami a inými osobami či organizáciami, a overuje ich etické správanie sa voči zamestnancom/zamestnankyniam, dodávateľom, odberateľom, spotrebiteľom a okoliu vrátane životného prostredia a prírody. Sporné prípady (tzv. etické dilemy) posudzuje nadácia individuálne a rozhoduje o nich správna rada nadácie.

Nadácia vždy vynaloží primerané úsilie na zistenie pôvodcu poskytnutých prostriedkov.

Nadácia vyhovie darcovi/darkyni, ktorý/á sa rozhodne ostať v anonymite, a rešpektuje jeho/jej rozhodnutie. Vo všetkých dokumentoch a v komunikácii ho/ju označuje ako „anonymného darcu/darkyňu/donora/donorku“. Na anonymného darcu/darkyňu sa vzťahujú rovnaké pravidlá ako na ostatných darcov/darkyne a etický pôvod príjmu musí byť zaručený. Etický pôvod príjmu posudzuje správna rada po návrhu riaditeľa/riaditeľky – správcu/správkyne a posudku dozornej rady.

PRIJÍMANIE DAROV ČLENMI/ČLENKAMI ORGÁNOV A PRACOVNÍKMI/PRACOVNÍČKAMI NADÁCIE

Členovia/členky orgánov nadácie, stálych či ad hoc komisií, hodnotiacich komisií a pracovníci/pracovníčky nadácie nesmú prijímať ani dávať dary či služby, za účelom ovplyvnenia rozhodnutia o pridelení grantu alebo kontrole jeho použitia, prípadne iného rozhodnutia.

Dary získané od žiadateľov/žiadateľiek o grant, prijímateľov/prijímateľiek grantov či účastníkov/účastníčok vzdelávacích a iných aktivít nadácie, partnerov a spolupracujúcich organizácií, sa musia odovzdať nadácii a nadácia za nich vhodným spôsobom poďakuje. Výnimku tvoria drobné suveníry, produkty nízkej finančnej hodnoty vyrobené v rámci podporených projektov a reklamné predmety.

Úhrada jedla počas pracovného stretnutia od žiadateľa/žiadateľky o grant resp. prijímateľa/prijímateľky grantu je neprípustná s výnimkou jedál pripravovaných hromadne na akciách realizovaných v rámci podporených projektov, ktorých prijatie je znakom úcty a rešpektu a odmietnutie by bolo nevhodné a nezdvorné. Nadácia má vytvorený fond na úhradu nákladov pracovných obedov, večerí a iných pracovných posedení s partnermi. Pokiaľ tomu nebránia závažné dôvody alebo konkrétne okolnosti, používa pracovník/pracovníčka na úhradu nákladov s tým spojených prostriedky z tohto fondu.

Princípy partnerstva

Karpatská nadácia spolupracuje pri napĺňaní svojho poslania s partnermi z rôznych sektorov a krajín. V záujme obojstrannej prínosnosti a transparentnosti vzťahov sa snaží pri ich budovaní a rozvíjaní dodržiavať nasledovné princípy:

Princíp zodpovednosti voči poslaniu nadácie

Nadácia nadväzuje partnerské vzťahy a spoluprácu výhradne s cieľom napĺňať svoje poslanie.

Princíp vecnosti a „sociálnej investície“

Partnerský vzťah musí byť zameraný na rozvoj regiónu a/alebo riešenie konkrétneho problému tak, aby výsledky spolupráce boli merateľné pričom dôraz je kladený na koncept spoločnej sociálnej investície, zvlášť do rozvoja komunit, jednotlivcov a organizácií, ktoré dlhodobo prispievajú k miestnym riešeniam.

Princíp autonómie

Partneri si musia zachovať vzájomnú nezávislosť. Nadácia musí zostať autonómna pri napĺňaní svojich programov a dodržiavaní vlastných pravidiel.

Princíp etického pôvodu zdrojov

Financie a nefinančné zdroje nadácie musia byť získavané v súlade s demokratickými, právnymi a etickými normami a týmto Etickým kódexom nadácie.

Princíp „odmietania reklamy“

Partneri sú uzročení s tým, že cieľom spolupráce nie je propagácia komerčného produktu žiadneho z partnerov. Spolupráca v rámci inštitútu charitatívnej reklamy je špecifickým prípadom a nie je týmto princípom dotknutá.

Princíp priebežného zlepšovania (inovačný princíp)

Partneri sa zaväzujú k aktívnemu a priebežnému zlepšovaniu v spolupráci v prospech všetkých zúčastnených. Partnerstvo je vzťah založený na zdieľaní rizík a prínosov spolupráce.

Princíp otvorenosti

Partneri musia byť vo vzájomnej komunikácii otvorení, zvlášť v prípade problémov, chýb, prekvapení či nedorozumení, ktoré sa v priebehu spolupráce zákonite objavajú.

Súčasťou princípu otvorenosti je posilňovanie povedomia partnerov o existencii tohto Etického kódexu, ktorý je zverejnený na stránke nadácie tak, aby mal každý partner nadácie príležitosť sa s ním oboznámiť. V prípadoch kedy je to vhodné môže na existenciu Etického kódexu poukázať aj konkrétne ustanovenie v zmluve.

Princíp dlhodobosti vzťahu

Partneri budujú vzťah s dlhodobým horizontom a s vedomím, že do jeho fungovania musia neustále investovať.

Princíp zodpovednosti v medializácii výsledkov

Partneri publikujú výsledky spolupráce po vzájomnom odsúhlasení iba vo forme a kontexte, ktorý je prijateľný pre všetkých zúčastnených.

Princíp dobrovoľnosti a slobody

Partneri si uvedomujú, že nie každé partnerstvo funguje a prináša očakávané výsledky pre všetky zúčastnené strany a preto rešpektujú možnosť odstúpiť od partnerstva bez prisudzovania si viny.

Princíp dodržiavania zákonov

Partneri si uvedomujú, že ciele partnerstva je možné dosiahnuť len za súčasného dodržania príslušných právnych noriem, ktoré sa vzťahujú tak na nadáciu, ako aj na činnosť jej partnerov.

Politika neutrality

Karpatská nadácia je organizácia, ktorá sa neprikláňa k žiadnej politickej orientácii, politickej strane či hnutiu ani k žiadnemu náboženskému smeru, cirkvi či sekte. Svoju neutralitu uplatňuje vo svojej vízii, misii, stratégiách a cieľoch, ako aj vo všetkých aktivitách a pri budovaní partnerstiev a získavaní finančných zdrojov.

Neutralitu nadácie zabezpečujú nasledovné pravidlá:

1. Nadácia má ambíciu podieľať sa na tvorbe rôznych politík na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, s dôrazom na tie, ktoré sa priamo dotýkajú tém a problémov, ktorým sa dlhodobo venuje. Táto ambícia sa spravidla presadzuje formou realizácie prieskumov, výskumov a monitorovacích procesov, vypracovávania odborných štúdií, účasťou na konzultačných procesoch organizovaných štátom resp. samosprávnymi orgánmi, programovaní tzv. eurofondov, organizácie verejných prezentácií a diskusií a podporou kampaní a projektov s podobnými aktivitami. Nadácia však vždy koná nadstranícky, neprikláňa sa k žiadnemu politickému smeru, žiadnej politickej strane alebo hnutiu ani k žiadnemu politickému kandidátovi a svoje odborné vstupy a odporúčania zakladá na aktuálnych dátach zo spoľahlivých odborných zdrojov a na overených výsledkoch vlastných aktivít.
2. Nadácia v rámci svojich grantových programov nepodporuje žiadne politické strany, hnutia, politických kandidátov/kandidátky ani politické kampane smerujúce k ovplyvneniu výsledkov akýchkoľvek volieb alebo referenda, či iného všeludového hlasovania. Výnimku môže tvoriť podpora projektov zameraných na politické kampane, ktorých cieľom je zmena legislatívy najmä v prípade ochrany práv a rovnosti pred zákonom, zvýšenie účasti na voľbách či mobilizácia občianskej verejnosti. O špecifických otázkach, ktoré môžu byť citlivé a sporné rozhoduje riaditeľ/riaditeľka – správca/správkyňa v súčinnosti so správnu a dozornou radou.
3. Nadácia starostlivo zvažuje spoluprácu s jednotlivcami, ktorí sú verejne identifikovaní s nejakou politickou stranou, alebo sú členmi/členkami politického grémia. Takúto spoluprácu musí schváliť riaditeľ/riaditeľka – správca/správkyňa a sporné prípady prediskutuje správna a dozorná rada nadácie.
4. Členovia/členky orgánov nadácie a pracovníci/pracovníčky nadácie sa nesmú aktívne angažovať v politike na národnej, regionálnej a miestnej úrovni v mene žiadnej politickej strany alebo hnutia. Za angažovanie sa považuje kandidovanie na politickú funkciu či do politického grémia resp. aktívna a verejnou identifikovaná politická kampaň za politickú stranu alebo hnutie resp. kandidáta/kandidátky politickej strany alebo hnutia.
5. Radové členstvo v politickej strane alebo hnutí sa nepovažuje za porušenie pravidiel a tohto Etického kódexu.
6. Politika neutrality nadácie nie je dotknutá tým, ak je člen/ka orgánov nadácie či pracovník/pracovníčka aktívne zapojený/á do politického diania v rámci svojho súkromného života v miere, ktorá neovplyvní prácu nadácie.

Nezávislosť nadácie od náboženstiev a cirkví zabezpečujú nasledovné pravidlá:

1. Nadácia prostredníctvom svojich grantových a iných programov nepodporuje propagáciu žiadneho náboženského smeru, cirkvi či sekty.
2. V prípade programov, v ktorých je zapojenie cirkví žiadúce a smeruje k lepšiemu výsledku, uprednostňuje ekumenické riešenia umožňujúce zapojenie všetkých cirkví rovnocenne bez uprednostňovania ktorejkoľvek z nich.
3. V prípade podpory organizácií, ktoré sú stotožnené s konkrétnym náboženským smerom alebo cirkvou (napr. mládežnícke organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkví) a pod ich priamym vplyvom, nesmie byť podpora udelená na realizáciu projektu či aktivity spojenú s propagáciou náboženstva, praktizovaním viery či formačné aktivity.

Politika rovnosti príležitostí a nediskriminácie

Nadácia pristupuje k jednotlivcom bez rozdielu a bez ohľadu na ich politické a náboženské presvedčenie, národnosť či príslušnosť k etnickej skupine, vek, rodinný stav, zdravotné znevýhodnenie, rod, pohlavie, sexuálnu orientáciu ako ani príslušnosť k menšine akéhokoľvek druhu. Akákoľvek forma diskriminácie je v nadácii vylúčená. Nadácia aktívne presadzuje upozorňovanie na dodržiavanie ľudských práv a vyžaduje rovnaký prístup od organizácií, ktoré sa uchádzajú o finančnú podporu v rámci grantových programov nadácie a tiež od partnerov v rámci svojich programov a projektov.

Nadácia usiluje o vytváranie príležitostí pre jednotlivcov a organizácie patriace do niektorej zo znevýhodnených a zraniteľných skupín, ktoré si z rôznych dôvodov zaslúžia zvýšenú pozornosť a pomoc.

Rovnosť príležitostí sa týka všetkých činností a procesov nadácie bez rozdielu vrátane:

- Tvorby orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií,
- Náboru a prijímania pracovníkov/pracovníčok,
- Náboru a prijímania dobrovoľníkov/dobrovoľníčok,
- Náboru a prijímania stážistov/stážistiek,
- Organizácie podujatí,
- Udeľovania štipendií a iných foriem individuálnej podpory,
- Udeľovania grantov a iných foriem podpory organizácií.

Protikorupčná politika

Karpatská nadácia má nulovú toleranciu voči korupčnému správaniu, porušovaniu zákonov, ako aj celospoločensky uznávaných etických a iných pravidiel.

DEFINÍCIA KORUPČNÉHO SPRÁVANIA

Korupčným správaním sa pre účely tohto Etického kódexu rozumie prijímanie úplatku alebo požiadanie o úplatok, ako aj podplácanie, ponúknutie alebo prisľúbenie úplatku, a to priamo alebo prostredníctvom inej osoby, alebo iné obdobné konanie, ktorého cieľom je ovplyvňovanie osoby alebo inštitúcie za účelom ponúknutia alebo získania neoprávnenej výhody, bez ohľadu na to či v prospech nadácie alebo na jej úkor, a bez ohľadu na to, či takéto konanie napĺňa zákonné znaky trestnej činnosti.

PREDCHÁDZANIE KORUPČNÉMU SPRÁVANIU A POSTUP PROTI KORUPCII

Členovia/členky orgánov nadácie, členovia/členky stálych alebo dočasných poradných orgánov nadácie, pracovníci/pracovníčky nadácie, dobrovoľníci/dobrovoľníčky nadácie, ale aj partneri nadácie a žiadatelia o podporu sú povinní vyvarovať sa akéhokoľvek korupčného správania. Pracovníci nadácie majú povinnosť ohlásiť vedeniu alebo správnej rade Karpatskej nadácie akékoľvek podozrenie z korupčného správania pracovníka/pracovníčky nadácie alebo organizácie/osoby, s ktorou nadácia spolupracuje na základe akéhokoľvek typu zmluvného vzťahu.

Osoba, ktorá zistí priamo či sprostredkované korupčné správanie u kohokoľvek, na koho sa vzťahuje táto politika a Etický kódex Karpatskej nadácie, je povinná túto skutočnosť ohlásiť podľa postupov uvedených v závere kódexu.

Nadácia adekvátne prešetrí všetky ohlásenia korupčného správania bez ohľadu na povahu ohlásenia, koho sa obvinenie týka, či na identitu a/alebo pôvod oznamovateľa. V prípade, že sa ohlásenie preukáže ako opodstatnené a výsledky šetrenia dokážu prítomnosť korupčného správania, nadácia vyvodí voči takej osobe/organizácii primerané konzekvencie. Dokázané korupčné správanie môže viesť k ukončeniu spolupráce, alebo odvolaniu príslušnej osoby z orgánu nadácie.

Zodpovednosť za korupčné správanie podľa tohto Etického kódexu môže byť vyvodená voči osobe bez ohľadu na to, či bola odsúdená za korupčnú trestnú činnosť príslušným súdom, a bez ohľadu na to, či vec vôbec je alebo bola predmetom šetrenia orgánov činných v trestnom konaní.

Politika nulovej tolerancie voči sexuálnemu obťažovaniu

Karpatská nadácia sa zaväzuje poskytovať bezpečné a rešpektujúce pracovné prostredie pre všetkých zamestnancov/zamestnankyne, dobrovoľníkov/dobrovoľníčky, prijímateľov finančnej pomoci, partnerov a spolupracovníkov/spolupracovníčky. Naša organizácia má nulovú toleranciu voči sexuálnemu obťažovaniu vo všetkých formách. Táto politika je navrhnutá s cieľom predchádzať sexuálnemu obťažovaniu a zabezpečiť, aby boli všetky sťažnosti riešené spravodlivo a dôkladne.

Táto politika je rovnako ako ostatné politiky nadácie, záväzná pre všetkých zamestnancov/zamestnankyne, spolupracovníkov/spolupracovníčky, prijímateľov finančnej pomoci, partnerov, donorov/donorok a sponzorov/sponzorok Karpatskej nadácie. Všetci sú povinní dodržiavať túto politiku a aktívne prispievať k vytváraniu bezpečného a rešpektujúceho pracovného prostredia.

DEFINÍCIA SEXUÁLNEHO OBŤAŽOVANIA

Sexuálne obťažovanie zahŕňa akékoľvek nežiadúce správanie sexuálnej povahy, ktoré vytvára nevhodné, ponižujúce alebo urážlivé prostredie, alebo ktoré je z iného dôvodu v rozpore s dobrými mravmi. Môže zahŕňať:

- Nežiadúce dotyky, fyzické prejavy a gestá.
- Nevhodné alebo urážlivé poznámky, vtipy alebo komentáre týkajúce sa vzhľadu alebo sexuálnej orientácie alebo identity.
- Posielanie nevhodných materiálov (texty, obrázky, videá) aj prostredníctvom elektronických médií.
- Žiadanie sexuálnych výhod výmenou za výhody v zamestnaní alebo iné výhody.

ZÁKLADNÉ ZÁSADY A PRINCÍPY PREDCHÁDZANIA SEXUÁLNEMU OBŤAŽOVANIU

Sexuálne obťažovanie zahŕňa akékoľvek nežiadúce správanie sexuálnej povahy, ktoré vytvára nevhodné, ponižujúce alebo urážlivé prostredie, alebo ktoré je z iného dôvodu v rozpore s dobrými mravmi. Môže zahŕňať:

1. Nulová tolerancia

Sexuálne obťažovanie nebude tolerované v žiadnej forme a akékoľvek správanie, ktoré bude považované za sexuálne obťažovanie, bude okamžite riešené v súlade s touto politikou.

2. Rešpektujúce pracovné prostredie

Karpatská nadácia sa zaväzuje vytvárať bezpečné a rešpektujúce prostredie pre všetkých pracovníkov/pracovníčky, v ktorom sú dodržiavané základné princípy rovnosti, dôstojnosti a rešpektu.

3. Prevencia

Organizácia bude pravidelne informovať všetkých pracovníkov/pracovníčky o politike ochrany pred sexuálnym obťažovaním prostredníctvom školení, workshopov a osvety.

4. Podpora a pomoc obetiam

Nadácia zabezpečí, aby mali obeť sexuálneho obťažovania prístup k podpore a poradenstvu, vrátane právnej pomoci a psychologickej podpory, ak to bude potrebné.

5. Bez odplaty

Osoba, ktorá podá sťažnosť, bude chránená pred akýmkoľvek odvetnými opatreniami. Nadácia zaručuje, žiadny pracovník/pracovníčka zamestnanec alebo spolupracovník, alebo iná osoba nebude diskriminovaný/á za to, že nahlásil/a nevhodné správanie.

Politika zodpovednosti za budúcnosť

Karpatská nadácia sa zaviazala správať sa k budúcnosti zodpovedne. Znamená to záväzok voči prírode, životnému prostrediu, ale aj udržateľnému životu na planéte, ktorý berie do úvahy potreby súčasných aj budúcich generácií. Súčasťou tejto filozofie je aj uvedenie si vplyvu zmeny klímy na budúcnosť života na Zemi a potreba primerane reagovať. V týchto oblastiach sa nadácia bezvýhradne spolieha na vedecky overené fakty a nasleduje postupy, ktoré odborná komunita presadzuje.

Táto politika integruje environmentálne, sociálne aj ekonomické aspekty, aby sme prispeli k vytváraniu udržateľnej a prosperujúcej spoločnosti, a je súhrnom zásad a princípov, ktorými sa nadácia riadi a ku ktorým motivuje aj svojich partnerov, prijímateľov pomoci, podporovateľov a aktérov v území svojho pôsobenia aj mimo neho.

ZODPOVEDNOSŤ VOČI PRÍRODE A ŽIVOTNÉMU PROSTREDIU

- Nadácia sa zaväzuje k minimalizovaniu negatívnych dopadov svojich činností na prírodu a životné prostredie a podporuje environmentálne udržateľné praktiky a princípy vo všetkých svojich programoch a projektoch.
- Nadácia usiluje o vlastný príspevok k zníženiu emisií a spotrebe neobnoviteľných zdrojov, a preto uprednostňuje využívanie verejnej hromadnej dopravy vždy, keď je to možné.
- Nadácia pri svojich činnostiach a programoch myslí na ochranu prírody a biodiverzity. Pri podpore projektov uprednostňuje tie, ktoré uplatňujú environmentálne citlivý prístup. Rovnako sa stavia k ochrane biodiverzity, ochrane ohrozených druhov, ich biotopov a podpore udržateľného využívania prírodných zdrojov, pretože rozmanitosť života je kľúčová pre ekologickú stabilitu, blaho a prosperitu spoločnosti.
- V procese obstarávania a nákupov uprednostňuje nadácia produkty a služby, ktoré majú minimálny negatívny dopad na životné prostredie vrátane recyklovaných materiálov a výrobkov s príslušnými environmentálnymi certifikátmi.
- Nadácia pristupuje k využívaniu prírodných zdrojov šetrne, redukuje vlastnú produkciu odpadu, a vždy uprednostňuje opätovné využitie, posunutie, prípadne recykláciu. Už vzniknutý odpad, ktorý sa nedá inak využiť, likviduje v súlade s platnou legislatívou.

- Nadácia skúma etický pôvod produktov, ktoré nakupuje a dbá o to, aby pri ich výrobe, doprave a predaji boli uplatnené pravidlá férového trhu a nedochádzalo k porušovaniu ľudských práv a dôstojnosti.
- Vždy, keď to situácia umožňuje, nadácia uprednostní nákup miestneho produktu, ktorý nezaťažil zbytočne životné prostredie, a ktorého nákupom podporí lokálnu produkciu.

REAKCIA NA KLIMATICKÚ ZMENU

- Nadácia považuje za nevyhnutné venovať sa iniciatívam a projektom, ktoré pomáhajú komunitám prispôbiť sa zmenám klímy. Tie zahŕňajú opatrenia na zvýšenie odolnosti proti extrémnym poveternostným udalostiam, zlepšovanie vodného hospodárstva, podporu udržateľného poľnohospodárstva, ale aj také zmeny v krajine a ľudských sídlach, ktoré zmiernia horúčavy, vrátane výsadby vhodnej zelene.
- Nadácia súčasne aktívne vytvára mechanizmy na pomoc komunitám zasiahnutým extrémnymi vplyvmi počasia a živelnými pohromami. Pri svojej pomoci zraniteľným skupinám nezabúda na tento aspekt, keďže tie sú klimatickou zmenou ohrozené najviac a čelia najväčšej miere nespravodlivosti.
- Vždy, kde je to možné, sa nadácia stavia za iniciatívy a programy zamerané na znižovanie emisií skleníkových plynov, podporu obnoviteľných zdrojov energie, zlepšovanie energetickej efektívnosti a propagáciu udržateľných dopravných riešení.

Nadácia vzdeláva svojich pracovníkov a motivuje prijímateľov finančnej pomoci a partnerov, aby prijímali a uplatňovali environmentálne zodpovedné postupy vo svojej činnosti. Pravidelne monitoruje a hodnotí dodržiavanie vlastných štandardov a uplatňovanie zásad a princípov a identifikuje a vyhľadáva možnosti na ďalšie zlepšovanie.

Nedodržiavanie týchto environmentálnych štandardov môže viesť k primeraným opatreniam vrátane ukončenia spolupráce, odňatia finančnej pomoci alebo vylúčenia z programu.

Postupy nadácie vo veciach porušenia Etického kódexu

VŠEOBECNÉ ZÁSADY A POSTUPY

1. Nadácia uplatňuje politiku nulovej tolerancie voči porušovaniu Etického kódexu a vždy bezodkladne koná s cieľom zabezpečiť, že vyšetrovanie prípadných porušení bude procesne správne a zároveň bude zaistené bezpečie a práva všetkých zainteresovaných osôb. Možnosť nahlasovania nadriadených osôb je garantovaná vrátane „obchádzania“ týchto osôb v procese vyšetrovania. Garantom procesu je správne rada nadácie.
2. Každý člen/členka orgánov nadácie, stálych a dočasných poradných orgánov, hodnotiacich komisií a ďalšie osoby, na ktoré sa vzťahuje tento Etický kódex, sú povinné sledovať, či pri výkone ich činnosti nedochádza k porušeniu tohto Etického kódexu, prípadne či sa v ich činnosti nevyskytuje alebo nehrozí konflikt záujmov a v prípade, ak k takýmto skutočnostiam dôjde, alebo ak hrozia, sú povinné na to upozorniť prostredníctvom procesu uvedeného v sekcii *Podávanie podnetov a sťažností vo veciach porušenia Etického kódexu*.
3. Nadácia sa zaväzuje zabezpečiť, že vyšetrovanie rešpektuje právo oznamovateľa na rešpekt, dôvernosť, bezpečie a vylúčenie diskriminácie. Osoba, ktorá podá sťažnosť, bude chránená pred akýmkoľvek odvetnými opatreniami. Nadácia zaručuje, že žiadny pracovník/pracovníčka zamestnanec alebo spolupracovník, alebo iná osoba nebude diskriminovaný/á za to, že nahlásil nevhodné správanie.
4. Nadácia poskytuje adekvátnu ochranu a podporu oznamovateľom/oznamovateľkám, svedkom/svedkyňiam a porušovateľom/porušovateľkám - osobám, ktoré sa mali porušenia Etického kódexu dopustiť. Všetky informácie získané, zhromaždené a zachytené v dokumentácii z vyšetrovania, sú dôverné. V prípade potreby poskytnutia informácií tretím stranám sa prihliada na individuálny charakter porušenia a tiež na platnú legislatívu.

5. Všeobecne platí pravidlo, že vyšetrowanie vedie riaditeľ/ka nadácie alebo určený člen/ka dozornej/správnej rady. Šetrenie týkajúce sa správania pracovníkov/pracovníčok, členov/členiek poradných orgánov, dobrovoľníkov/dobrovoľníčok a stážistov/stážistiek, zástupcov/zástupkýň subjektov v akomkoľvek typu zmluvného vzťahu s nadáciou realizuje spravidla riaditeľ/ka. Šetrenie týkajúce sa korupčného správania riaditeľa/riaditeľky realizuje správna rada v súčinnosti s dozornou radou. Šetrenie týkajúce sa člena/členky správnej alebo dozornej rady, realizuje správna rada bez člena/členky, ktorého/ktorej sa šetrenie týka. Vyšetrujúca osoba/osoby vypočujú zainteresovaných vrátane svedkov/svedkýň, overujú fakty a berú do úvahy prípadnú relevantnú dokumentáciu. Z vyšetrowania sa vyhotovuje záznam.

6. Nadácia pri vyšetrowaní a vyvodzovaní dôsledkov identifikuje možný konflikt záujmov a robí všetko preto, aby mu predchádzala.

7. Vo veci porušenia tohto Etického kódexu pracovníkom/ pracovníčkou a externým spolupracovníkom/spolupracovníčkou rozhoduje a prijíma potrebné opatrenia riaditeľ/ka nadácie. Ak sa vec týka riaditeľa/riaditeľky nadácie alebo člena/členky dozornej rady, rozhoduje správna rada. Ak sa týka člena/členky správnej rady, rozhoduje dozorná rada.

8. Každý sa môže obrátiť na nadáciu s podnetom alebo otázkou týkajúcou sa interpretácie a/alebo aplikácie tohto Etického kódexu.

9. Podnety a otázky týkajúce sa tohto Etického kódexu vybavuje riaditeľ/ka nadácie, ktorá súčasne poskytuje stanoviská/odporúčania vo veci ďalšieho postupu. Riaditeľ/ka sa môže obrátiť so žiadosťou o stanovisko na správnu radu alebo dozornú radu nadácie. Podnet člena/členky správnej rady a/alebo dozornej rady sa prediskutuje na najbližšom zasadnutí týchto orgánov.

PODÁVANIE PODNETOV A SŤAŽNOSTÍ VO VECIACH PORUŠENIA ETICKÉHO KÓDEXU

1. Bezpečie a ochrana oznamovateľa sú dôležitými princípmi nadácie a preto je možné podnety posielat' aj anonymne. Podnety je možné posielat' nasledovne:

- a. E-mailom na staznost@karpatskanadacia.sk, ktoré sa v prípade anonymného podania podáva z anonymizovanej adresy.
- b. Fyzicky v uzatvorenej obálke do poštovej schránky v sídle nadácie na Letnej 27, 040 01 Košice s viditeľným označením „**Sťažnosť – neotvárat!**“. V prípade anonymného podania obálka neobsahuje údaje odosielateľa.

2. Podnety týkajúce sa programového riaditeľa/riaditeľky:

- a. E-mailom: výkonnej riaditeľke na: laura.dittel@karpatskanadacia.sk alebo predsedovi správnej rady: juraj.girman@itvalley.sk
- b. Fyzicky: v obálke na meno Laura Dittel, alebo Juraj Girman (aj anonymne bez odosielateľa) do poštovej schránky v sídle nadácie na Letnej 27, 040 01 Košice s viditeľným označením „**Sťažnosť – neotvárat!**“.

3. Podnety týkajúce sa výkonného riaditeľa/riaditeľky:

- a. E-mailom programovej riaditeľke na: veronika.m.fricova@karpatskanadacia.sk alebo predsedovi správnej rady: juraj.girman@itvalley.sk
- b. Fyzicky: v obálke na meno Veronika Miškech Fričová, alebo Juraj Girman (aj anonymne bez odosielateľa) do poštovej schránky v sídle nadácie na Letnej 27, 040 01 Košice s viditeľným označením „**Sťažnosť – neotvárat!**“.

4. Podnety týkajúce sa člena/členky správnej rady:

- a. E-mailom členovi dozornej rady: prievoznik@straka-partners.sk
- b. Fyzicky: v obálke na meno Marián Prievozník (aj anonymne bez odosielateľa) do poštovej schránky v sídle nadácie na Letnej 27, 040 01 Košice s viditeľným označením „**Sťažnosť – neotvárat!**“.

5. Podnety týkajúce sa člena/členky dozornej rady:

- a. E-mailom predsedovi správnej rady na: juraj.girman@itvalley.sk
- b. Fyzicky: v obálke na meno Juraj Girman (aj anonymne bez odosielateľa) do poštovej schránky v sídle nadácie na Letnej 27, 040 01 Košice s viditeľným označením „**Sťažnosť – neotvárat!**“.

SANKCIE

1. Účelom sankcií je dôsledné presadenie a uplatňovanie tohto Etického kódexu v praxi, zohľadňujúc zásady individuálnej zodpovednosti a súčasne potrebu generálnej prevencie.
2. Pri rozhodovaní o vyvedení zodpovednosti za porušenie tohto Etického kódexu sa vezmú do úvahy všetky okolnosti, najmä rozsah, intenzita a časové trvanie porušenia, miera zavinenia, postoj zodpovednej osoby k zistenému porušeniu, to či osoba získala alebo sa snažila získať majetkový prospech, a výška spôsobenej škody.
3. V prípade menej závažných porušení nie je potrebné vyvedenie zodpovednosti, ak je možné prijať opatrenia, ktoré vzniknuté porušenie napravia alebo eliminujú jeho nepriaznivé dôsledky.
4. Za závažné porušenie tohto Etického kódexu môže byť vyvedená zodpovednosť a/alebo uložená sankcia:
  - a. upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny (ak sa jedná o zamestnanca/zamestnankyňu); v prípade obzvlášť závažného alebo opakovaného porušenia skončenie pracovného pomeru;
  - b. upozornenie na porušovanie zmluvy alebo ukončenie zmluvnej alebo inej spolupráce;
  - c. uplatnenie požiadavky na vydanie prospechu / náhradu spôsobenej škody.

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

1. Osoba, ktorej bola uložená sankcia pre porušenie tohto Etického kódexu riaditeľom/riaditeľkou nadácie, má právo požadovať preskúmanie uloženia sankcie správnu radou nadácie na základe písomného odvolania.
2. Proti rozhodnutiam správnej rady a dozornej rady, ktoré sa týkajú uloženia sankcií za porušenie tohto Etického kódexu, nemožno podať opravný prostriedok.
3. Odvolanie obsahuje vecné odôvodnenie, najmä uvedenie, v čom považuje odvolateľ uloženie sankcie za nesprávne.
4. V prípade dôvodného odvolania správna rada uloženie sankcie zruší alebo primerane zmení.